

ข้อแนะนำและแนวทางใน การติดตั้งเครื่องหมาย ปุ่มบนผิวจราจร (Raised Pavement Markers)

ธันวาคม 2550

คลังความรู้

มาตรฐาน ข้อกำหนด
คู่มือกลาง

คู่มือด้านอำนวยความสะดวก

กลุ่มมาตรฐานอำนวยความสะดวก

สำนักอำนวยความสะดวก
กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

**ข้อแนะนำและแนวทางในการติดตั้ง
เครื่องหมายปุ่มบนผิวจราจร
(Raised Pavement Markers)**

กลุ่มมาตรฐานอำนวยความสะดวกภัย

สำนักอำนวยความสะดวกภัย

กรมทางหลวง

ธันวาคม 2550

เครื่องหมายปุ่มบนผิวจราจร (Raised Pavement Markers)

เหตุผลและความจำเป็น

เครื่องหมายปุ่มบนผิวจราจรเป็นอุปกรณ์เสริมที่ใช้โดยการติดตั้งฝังลงบนผิวจราจรโดยให้ส่วนหนึ่งโผล่ขึ้นมาจากผิวเพื่อเพิ่มความชัดเจนของเส้นแบ่งช่องจราจรซึ่งจะช่วยในการป้องกันความสับสน ตลอดจนเป็นการเตือนผู้ขับขี่ให้ทราบว่ายานพาหนะของตนกำลังเบี่ยงเบนออกจากช่องจราจรเดิมเมื่อล้อวิ่งทับบนปุ่มบนผิวจราจร มีทั้งชนิดสะท้อนแสงและไม่สะท้อนแสง มีสีตามความหมายต่างๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเป็นสีขาวหรือสีเหลือง ประโยชน์ของเครื่องหมายปุ่มบนผิวจราจรคือช่วยให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นช่องจราจรได้ชัดเจนมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีทัศนวิสัยไม่ดี และยังช่วยในการตัดสินใจใช้ช่องจราจรในกรณีที่มีความสับสน เช่นบริเวณที่เป็นทางแยกหรือบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนช่องจราจร

เครื่องหมายปุ่มบนผิวจราจรสามารถแบ่งตามลักษณะการใช้งานได้สองแบบ คือ

1) รูปลิ่มเหลี่ยมจัตุรัส หรือวงกลม (Road Stud) ใช้ติดตั้งบนเส้นจราจรตามแนวยาวของเส้นแบ่งช่องจราจรทั้งแบบเส้นทึบและเส้นประ ในกรณีที่ใช้ติดตั้งตามแนวขวางจะใช้ชนิดที่ไม่สะท้อนแสงและมีความทนโผล่ขึ้นมาจากผิวจราจรไม่มากนัก

2) รูปลิ่มเหลี่ยมผืนผ้า (Chatter Bar / City Stud) ใช้ติดตั้งในลักษณะขวางทิศทางจราจรหรือทำมุมเฉียงเล็กน้อยที่บริเวณหัวเกาะกลาง เกาะแบ่งช่องจราจรหรือกึ่งกลางระหว่างเส้นแบ่งทิศทางจราจร การติดตั้งเครื่องหมายปุ่มสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือ Chatter Bar บนผิวจราจรนั้น ไม่ควรติดตั้งในบริเวณที่มีปริมาณรถจักรยานยนต์สูง เนื่องจากขนาดของปุ่มที่ใหญ่อาจจะเป็นอันตรายต่อยานพาหนะประเภทนี้

เหตุอันควรในการพิจารณาดำเนินการติดตั้ง

การใช้เครื่องหมายปุ่มบนผิวจราจรให้พิจารณาใช้ควบคู่ไปกับเส้นจราจรต่างๆ โดยให้หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุสะท้อนแสงสองชนิดที่บริเวณเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าหากมีการติดตั้งเครื่องหมายปุ่มสี่เหลี่ยมชนิดสะท้อนแสงบนผิวจราจรแล้ว เส้นจราจรตามแนวนั้นก็ไม่จำเป็นต้องมีการสะท้อนแสงด้วยลูกแก้ว หรือถ้ามีการติดตั้งลูกแก้วสะท้อนแสงในบริเวณนั้นแล้ว ก็ไม่ควรติดตั้งปุ่มแบบสี่เหลี่ยม ทั้งนี้เว้นแต่จะมีผลการศึกษาด้านวิศวกรรมที่ระบุว่าจำเป็นต้องติดตั้งสองรูปแบบหรือให้มีเส้นจราจรแบบสะท้อนแสงด้วย ส่วนทางหลวงที่มีผิวจราจรกว้างน้อยกว่า 6.00 เมตร ไม่ควรใช้เครื่องหมายปุ่มบนผิวจราจรเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านความแข็งแรงของโครงสร้าง เครื่องหมายปุ่มบนผิวจราจรจะถูกกระทบจนจมลงใต้ผิวในระยะเวลาอันสั้น

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิจารณาติดตั้งเครื่องหมายปูมบนผิวจราจร

- บริเวณที่มีฝนตกชุก หรือมีหมอกลงจัดในบางฤดูกาล
- บริเวณที่มีอุบัติเหตุการชนแบบประสานงาบ่อยครั้ง
- บริเวณทางแยก ทางร่วม ที่มีช่องจราจรสับสน และไม่มีไฟฟ้าแสงสว่าง
- บริเวณทางแยกต่างระดับที่มีปริมาณการจราจรสูงแม้จะมีไฟฟ้าแสงสว่างแล้ว
- บริเวณโค้งอันตราย หัวเกาะกลางของทางคู่แยกทิศทางกัน (Divided Highway)
- บริเวณหัวเกาะช่องทางเข้าหรือช่องทางออกทางคู่ขนาน

มาตรฐานการติดตั้งเครื่องหมายปูมบนผิวจราจร

การติดตั้งเครื่องหมายปูมบนผิวจราจรในช่วงทางตรง

ประเภทเส้น	สี	ระยะห่าง (เมตร)		ตำแหน่งที่ตั้ง
		ทางนอกเมือง	ทางในเมือง	
<u>เส้นแบ่งทิศทางจราจร</u>				
เส้นประเดี่ยว	เหลือง	24	12	ระหว่างเว้นช่องของเส้นประ
เส้นทึบเดี่ยว	เหลือง	12	4	บนเส้นทึบ
เส้นทึบคู่กึ่งกลางทางหลายช่องจราจร	เหลือง	12	4	ระหว่างเส้นทึบคู่
<u>เส้นแบ่งช่องจราจร</u>				
เส้นประ	ขาว	24	12	ระหว่างเว้นช่องของเส้นประ
เส้นทึบ	ขาว	12	6	บนเส้นทึบ
<u>เส้นขอบทาง</u>				
ขอบทางด้านใน	เหลือง	24	12	บนเส้นขอบทางด้านมีเกาะกลาง
ขอบทางด้านนอก	ขาว	48	24	บนเส้นขอบทางด้านไหล่ทาง

หมายเหตุ Road Studs บนเส้นแบ่งทิศทางจราจร ให้ใช้แบบ Bi-directional Type คือมองเห็นได้ชัดเจนจากทั้งสองทิศทางจราจร ส่วนอื่นๆ ใช้แบบ Uni-directional Type มองเห็นด้านเดียว

การติดตั้งเครื่องหมายปูมบนผิวจราจรในช่วงทางโค้ง

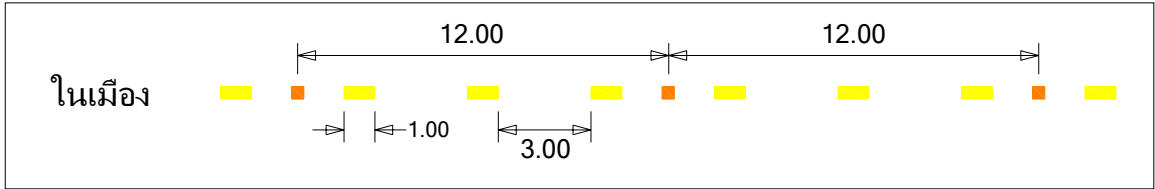
ประเภทเส้น	สี	ระยะห่าง (เมตร)		ตำแหน่งที่ตั้ง
		โค้งรัศมี 100-300 ม.	โค้งรัศมี ต่ำกว่า 100 ม.	
เส้นประ	ใช้ตามสี ของเส้น นั้นๆ	12	-	ระหว่างเว้นช่องของเส้นประ
เส้นทึบเดี่ยว		12	4	บนเส้นทึบ
เส้นทึบคู่		12	4	ระหว่างเส้นทึบคู่
เส้นประคู่กับเส้นทึบ		12	4	ระหว่างแนวเส้นทั้งสอง

หมายเหตุ 1) ควรเริ่มติดตั้งก่อนถึงจุดต้นโค้ง (PC) และเลยจุดปลายโค้ง (PT) เป็นระยะประมาณ 65 เมตร
 2) ทางโค้งที่มีรัศมีเกิน 320 เมตร ให้ติดตั้งตามแบบทางตรง

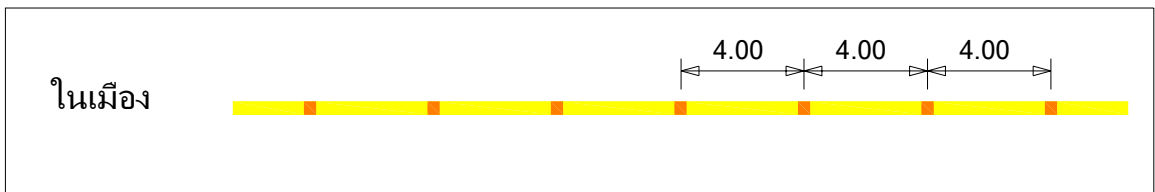

พื้นที่ในเขตเมือง

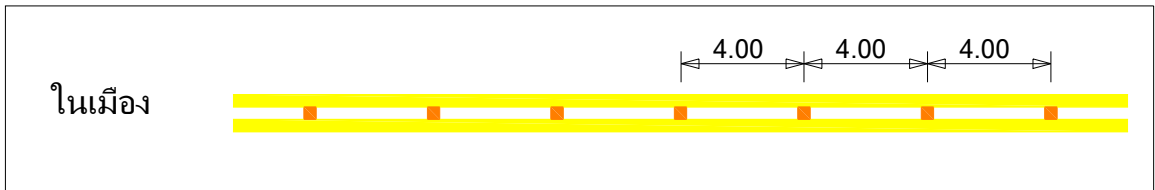
เส้นประเดี่ยว

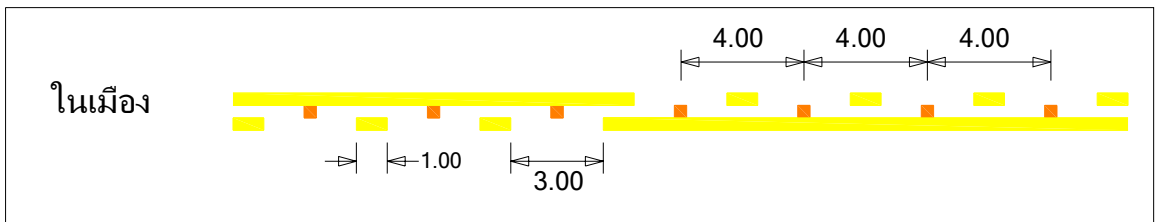
เส้นทึบเดี่ยว

เส้นทึบคู่

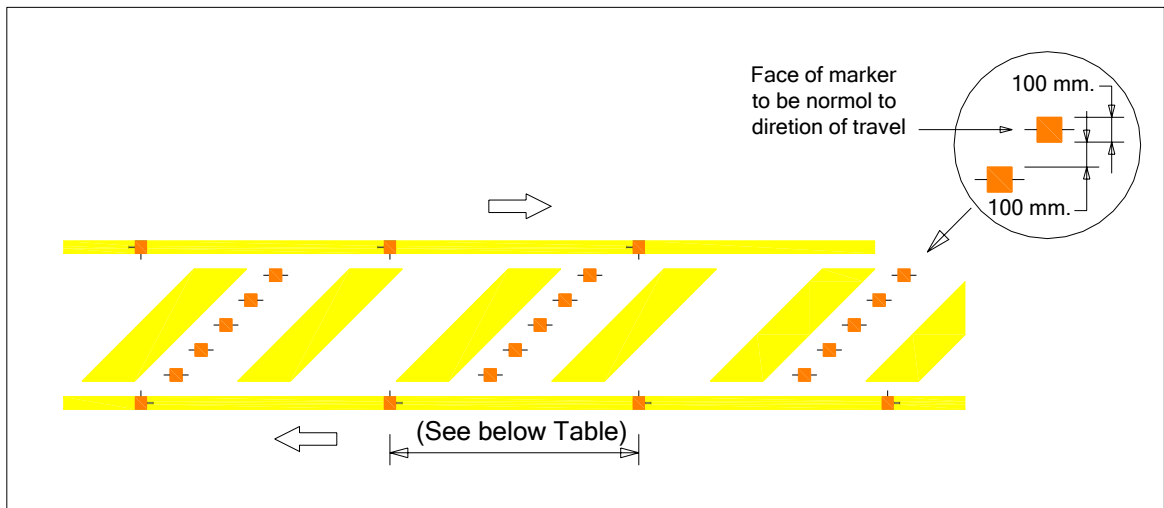

เส้นประคู่กับเส้นทึบ

(มิติ มีหน่วยเป็น เมตร)

การติดตั้งเครื่องหมายปูมบนเกาะกลางแบบแถบสี (Flush Median)

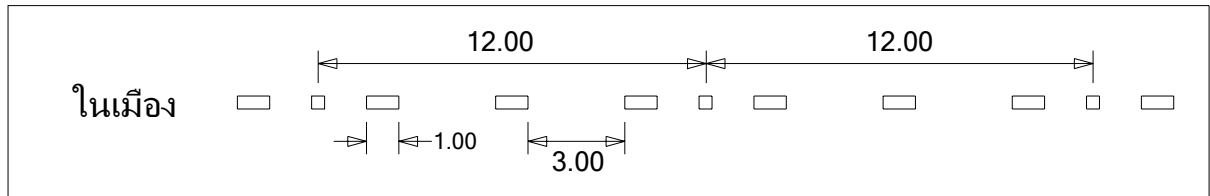
สภาพพื้นที่	ระยะห่าง (เมตร)
เกาะกลางแบบแถบสีโดยทั่วไป	24
บริเวณที่มีรัศมีมีความโค้งต่ำกว่า 400 เมตร บริเวณช่วงต้นและช่วงปลายของเกาะกลางแถบสี บริเวณอื่นๆที่เห็นว่าควรจะมีการเพิ่มความชัดเจนยิ่งขึ้น	12

หมายเหตุ การติดตั้งเครื่องหมายปูมบนผิวจราจรบริเวณเกาะกลางแถบสีนั้น ควรจะพิจารณาว่าจะติดตั้งตามแนวยาวของเส้นแบ่งทิศทางการจราจร หรือจะติดตั้งตามแนวเฉียงดังแสดงในรูป ซึ่งโดยทั่วไปแล้วไม่นิยมติดตั้งทั้งสองแบบร่วมกัน

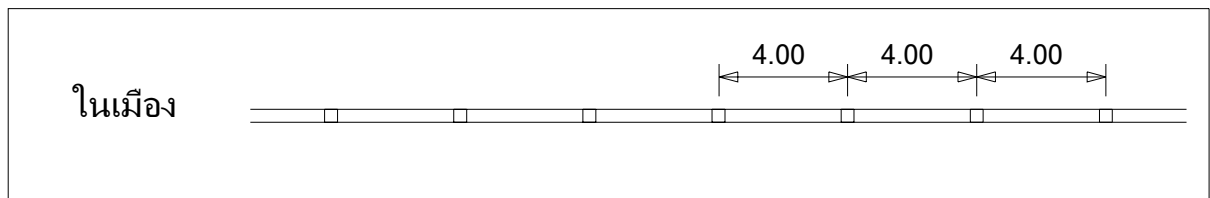

พื้นที่ในเขตเมือง

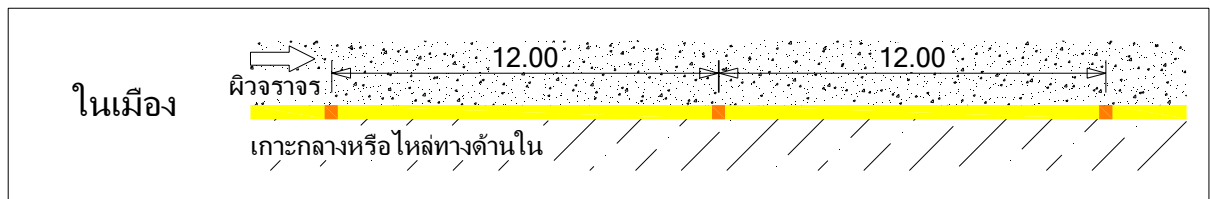
เส้นประ

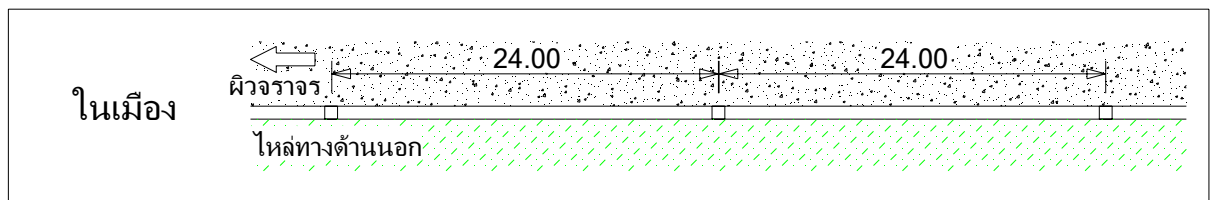
เส้นทึบ

เส้นขอบทางด้านใน

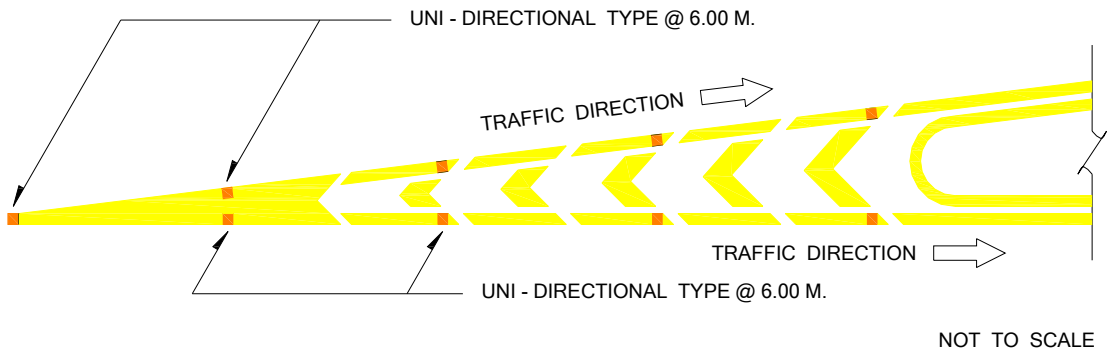
เส้นขอบทางด้านนอก

การติดตั้งเครื่องหมายปูมบนผิวจราจรบริเวณหัวเกาะ (Channelizing Island)

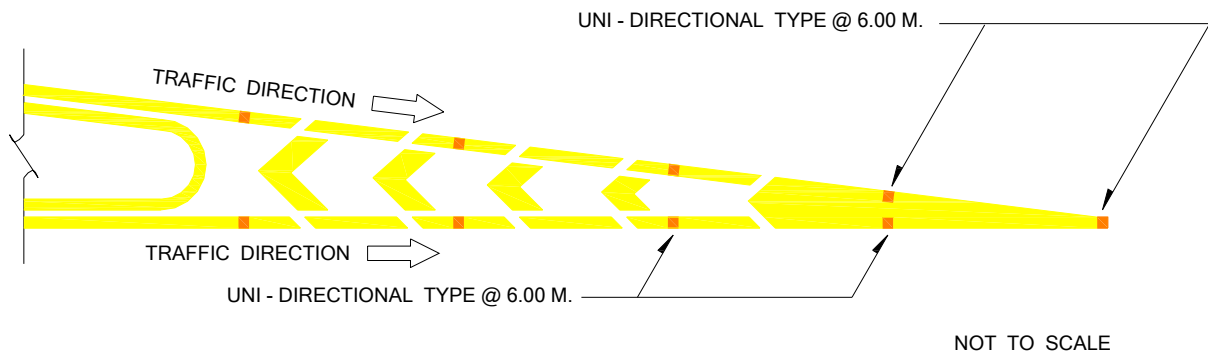
แบบที่ 1

ROAD STUD AT CHEVRON HATCHING

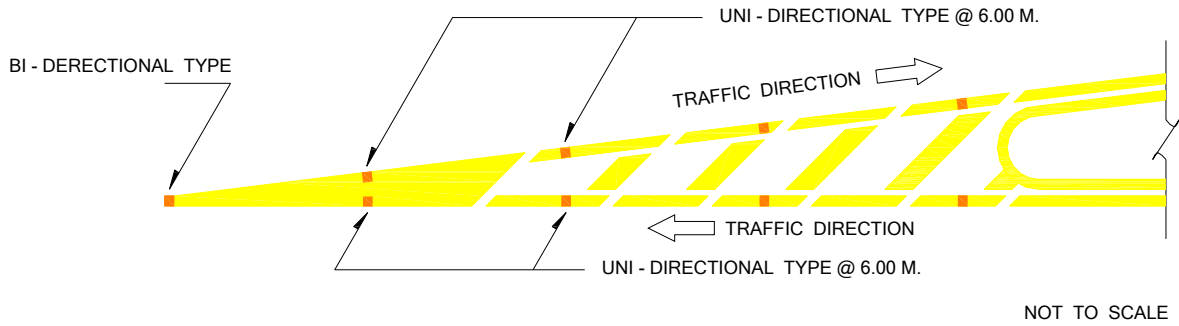
แบบที่ 2

ROAD STUD AT CHEVRON HATCHING

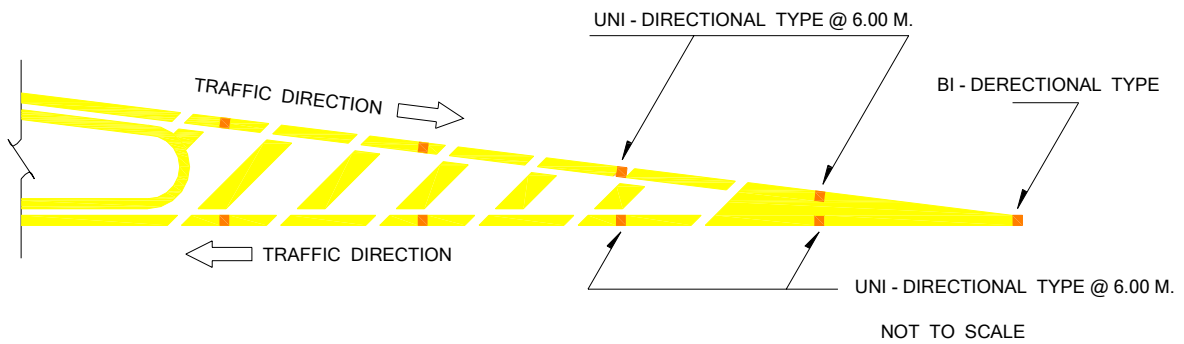
แบบที่ 3

ROAD STUD AT CROSS HATCHING

แบบที่ 4

ROAD STUD AT CROSS HATCHING

เอกสารอ้างอิง

1. กรมทางหลวง. 2533. คู่มือเครื่องหมายควบคุมการจราจร ภาค 2 เครื่องหมายจราจร (MARKINGS) ฉบับปี พ.ศ. 2533
2. STANDARDS AUSTRALIA. 1994. Manual of uniform traffic control device Part 2 : Traffic control device for general use.
3. DEPARTMENT OF HIGHWAYS. 1994. STANDARD DRAWINGS FOR HIGHWAY CONSTRUCTION.